

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Cumhuriyeti'nde temsili demokrasinin temel göstergesi olan seçimler neticesinde göreve gelen belediye eşbaşkanlarına yönelik gerçekleştirilen yargı operasyonları ile çok sayıda belediye eşbaşkanı görevden uzaklaştırılmış ve yerlerine kayyım atanmıştır. Demokratik seçimlerin yok sayılmasının yarattığı tahribatın tespiti ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

2016 yılında çıkarılan 674 Sayılı KHK ile Cumhurbaşkanına belediyelere kayyım atama, valilere ise belediyelerin taşınır mallarına el koyma ve çalışanlarını görevden uzaklaştırma yetkisi verilmiştir. Hukuka aykırı olan bu KHK'ye dayandırılarak o dönem DBP'nin yönetiminde bulunduğu 95 belediyenin eşbaşkanları görevden alınmış ve yerlerine mülki idare amirleri kayyım olarak atanmıştır.

31 Mart 2019 seçimlerinde her türlü usulsüzlüğe rağmen HDP 65 yerelde belediye başkanlığını kazanmıştır. HDP'nin kazandığı belediyeler, seçimin hemen ardından hedef haline getirilmiş ve 6 belediye başkanına KHK'li oldukları gerekçesiyle mazbataları verilmemiştir. Akabinde 19 Ağustos 2019'da Diyarbakır, Van ve Mardin Büyükşehir Belediyelerinin seçilmiş eşbaşkanları görevden alınmış yerlerine il valileri kayyım olarak atanmıştır. Belediye Eşbaşkanlarının görevden alınma yazıları ise 1 Nisan 2019 tarihinde, yani 31 Mart yerel seçimlerinden 1 gün sonra İçişleri Bakanlığı'na gönderilmiştir. Seçilmişlerin henüz mazbatalarını almadan kayyım atanmasını isteyen yazılar, bu uygulamanın siyasi saikler gözetilerek yürürlüğe konulduğunu ve söz konusu uygulamanın hukuksuz olduğunu açıkça göstermiştir. Seçme ve seçilme hakkına aykırı olan bu uygulamalar; hem Anayasa'ya hem de Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

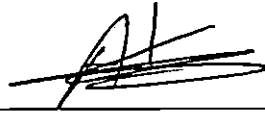
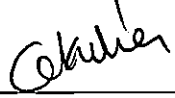
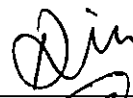
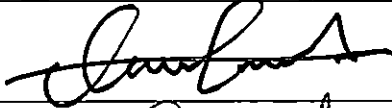
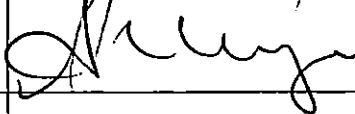
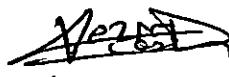
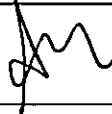
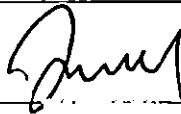
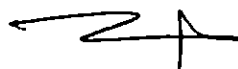
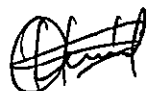
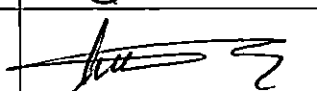
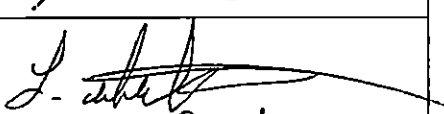
19 Ağustos 2019 sonrasındaki süreçte HDP'nin yönetiminde bulunduğu toplam 48 belediyenin seçilmişleri görevden alınmış ve kayyım atamaları gerçekleşmiştir. 48 kentte yaşayan yaklaşık 4,5 milyon yurttaşın seçme ve seçilme hakkı yok sayılmıştır. Yine 48 belediyenin meclisinde halkın seçtiği 807'si HDP'li olmak üzere toplam 1139 belediye meclis üyesi görev yapamaz hale gelmiştir.

Kayyım atanana belediyelerde, yolsuzluklar ve usulsüz harcamalarla halka hizmet üretilmesi için belediyelere aktarılan bütçelerin yandaşlara peşkeş çekildiği belgelerle sabittir. Sayıştay müfettişlerince, belediye kaynakları kullanılarak yapılan usulsüz harcamalar ve Kamu İhale Kanunu'na aykırı gerçekleştirilen ihalelerin çoğu tespit edilmiş ve hazırlanan raporlarda bu usulsüzlüklere yer verilmiştir. Oluşturulan kamu zararı sabit olmasına rağmen kayyımlara karşı etkin bir soruşturma ise yürütülmemiştir.

Yolsuzluklar ve usulsüz harcamaların yanı sıra kayyımların en önemli diğer pratikleri ise asimilasyon ve hafıza kırımı olmuştur. Kayyımların ilk işleri çok dilli belediye tabelalarını indirmek, kültür merkezlerini kapatmak, çok dilli kreşleri kapatmak, çok dilli masal kitapları, çok dilli çocuk oyunları, anadiliyle yazılmış resimli sözlüklerin olduğu çalışmalar, kurslar ve kütüphaneler gibi kültürel projeleri iptal etmek, kültür ve sanat etkinliklerini durdurmak, belediyelerin kitaplıklarındaki binlerce kitabı yakıp imha etmek, kadın birimlerini kapatmak, yardımlaşma ve dayanışma kurumlarını kapatmak, kadın çalışmalarını durdurmak olmuştur. Kayyımlarla beraber çok dilli belediyecilik faaliyetleri durdurulmuş, kadın kazanımları ortadan kaldırılmış ve doğa kırımını gerçekleştirilmiştir.

İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişlerinin Eylül 2019 tarihinde hazırladıkları raporda 'Kayyımlıkta Mardin Modeli yaratmak gerekir. Merkezi hükümetin temsilcisi olan valinin yerel yönetimin de başı olacağı bir sistemin oluşması için çalışmalar yapılmalıdır. Bu özellikle milli güvenliğimizin tehlikeye girdiği şehirlerde daha yönetilebilir şehirler açısından önemlidir" denilerek Mardin Büyükşehir Belediyesi'nde kayyımlar tarafından yapılan yolsuzluk, usulsüzlük ve rüşvetle anılan icraatların arkasında durulduğunu gösterilmiştir.

Kayyımların neden oldukları siyasal, toplumsal, kültürel, ekonomik tahribatın, gerçekleştirdikleri yolsuzlukların ve usulsüz işlemlerin, oluşturdukları kamu zararının, kapatılan kurumların yeniden faaliyete geçirilmesi için gerekli adımların, halk iradesine bir darbe niteliğinde olan kayyım rejimine son verilmesi için hangi adımların atılması gerektiğinin tespit edilip değerlendirilmesi amacıyla meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13			
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	